76 yıl sonra sahibine kavuşan Rum çeyizi

Babam Sofiya'ya bakmış, Sofiya da babama! Bir daha birbirlerini görememişler! Dedem ve ninem emanet çeyizleri ölünceye kadar saklamışlar. "Emanete hıyanet olmaz! Çeyizler kızların namusudur! Dokunulmaz! Gidenler ya 40 gün, ya 40 yıl sonra geri gelirler!" demişler. Fakat gidenler bir daha geri gelmemiş!

KEMAL YALÇIN

Rum komşumuz Minoğlu Ailesi 1920 yılı Eylül ayında mecburi sürgüne ve ölüm yolculuğuna çıkacakları gün kızlarının çeyizlerini Dedem Gacaroğlu Mehmet Kemal Yalçın'a emanet bırakmışlar. Ben bu emanet çeyizleri 1996 yılında Volos'ta sahiplerine geri verdim.

Babam Ramazan Yalçın, Sofiya'nın 1920'de verdiği ***"söz mendilini"*** 76 yıl saklamış.

Bu hikâyeyi dokuz yaşımda iken Babam Ramazan Yalçın'dan tarlamızda mısır ekerken dinlemiştim.

Benim doğduğum Denizli'nin Honaz bucağında 1920 yılına kadar 1000 kadar Türk ile 1000 kadar Rum yaşarmış. İsteyen kiliseye, isteyen camiye gidermiş. Aynı çeşmenin suyu ile hamur yoğurur, aynı pınarın suyu ile bahçelerini sularlarmış. Dedemin bahçesi, Rum bölgesindeymiş. Dedemlerin komşuları Palaoğlu, Sabuncuoğlu, Minoğlu gibi Rumlarmış. Aralarında hiçbir kavga dövüş olmadan kardeş kardeş yaşarlarmış. Ayşe Ninem bir yere gideceğinde babamı Minoğlu'nun karısına emanet edermiş. Minoğlu'nun karısı da bir yere gideceğinde kızları Sofiya ile Eleni'yi nineme emanet edermiş. Sonra Birinci Dünya Savaşı çıkmış. Osmanlı Devleti yıkılmış. İzmir ve Ege Bölgesi Yunan Orduları tarafından işgal edilmiş. Türklerle Rumlar arasındaki kardeşliğe kan bulaşmış.

1920 yılının Eylül ayında bir gecede Honaz'daki yetişkin tüm Rum erkeklerini toplamışlar, bilinmeyen bir yere götürmüşler. Rum kadınlarını, kızlarını, yaşlılarını karakolun yanındaki bir ahıra doldurmuşlar. Dedemin ve ninemin komşuları da ahıra kapatılanlar arasındaymış. Ninem komşularının başlarına gelenlere çok üzülmüş. O günlerde henüz 12-13 yaşlarında bir çocuk olan babamla her sabah ahırdaki komşularına ekmek göndermiş.

Bir ay kadar sonra, bir sabah bir çığlık, bir ağıt sesi duyulmuş. ***"Rumlar gidiyor!"*** demişler. Babam korkup koşarak evlerine, annesinin yanına gelmiş. Bir süre sonra Minoğlu'nun karısı kucağında ipek bir şitare yorgan, kızları Eleni ile Sofiya ellerinden birer torba ile Dedem Gacaroğlu Mehmet Kemal Yalçın'ın evine gelmişler. Minoğlu'nun karısı;

"Aşa Aba, biz gidiyoruz, gidip gelememek, gelip görememek var. Bunlar kızlarımın çeyizleri, sizde emanet kalsın, dönersek bir gün verirsiniz geriye, dönemezsek verin bir fu-

Kemal Yalçın ve Minoğlu Ailesi, 1996, Volos (Foto: Angela Fotopoulou)

Çeyizlerden 2 para kesesi

Neo-Efesos Köyü'nde Çirkinceli Panayoti Hori, Stella Kabasakali, Nikolos Katırcı, Panoyato Katırcı, Kemal, Stella Kolendreço ve Kalyop Hori,

Emanet çeyizleri saklayan annem Ümmühan babam Ramazan Yalçın

Emanet Çeyizleri saklayan Büyük babam Gaçaroğlu Mehmet Kemal ile birlikte.

karaya hayrımız olsun! Çok ekmek yedik birlikte, hakkınızı helal edin!" demiş.

Helalleşmişler. Ağlaşarak ayrılmışlar birbirlerinden.

Babam Sofiya'ya bakmış, Sofiya da babama! Bir daha birbirlerini görememişler!

Dedem ve ninem emanet çeyizleri ölünceye kadar saklamışlar. ***"Emanete hıyanet olmaz! Çeyizler kızların namusudur! Dokunulmaz! Gidenler ya 40 gün, ya 40 yıl sonra geri gelirler!"*** demişler. Fakat gidenler bir daha geri gelmemiş!

Dedem ve ninem ölünce, emanet çeyizler annemle baba-